

Priznati kultivari ratarskog bilja Bc Instituta d.d. Zagreb u inozemstvu

Bc Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d. Zagreb

Bc Institut je najveća sjemenarska kompanija s vlastitim oplemenjivačkim programom u Hrvatskoj i s velikom zastupljenosti svojih kultivara u strukturi sjetve Republike Hrvatske. Osim na domaćem tržištu, ima brojne kultivare ratarskog bilja registrirane i u inozemstvu, a najviše u zemljama Europske unije. Ukupni broj registriranih Bc kreacija u inozemstvu je sljedeći:

Kultura	Priznato kultivara, INO	EU	Ostale zemlje
Kukuruz	40	26	14
Pšenica	20	9	11
Ječam	4	2	2
Tritikale	1	1	
Lucerna	2		2
Ukupno	67	38	29

Priznati kultivari u Europskoj uniji

U nastojanjima da se kultivari Bc Instituta prošire na inozemna tržišta poduzeta su ispitivanja u svrhu registracija kreacija Bc Instituta u nekoliko zemalja i sustava testiranja u EU. Rezultati su registrirani kultivari navedeni u sljedećoj tablici:

Kultura	Priznato kultivara, EU	Zemlje registracije	U komercijalizaciji
Kukuruz	26	Slovenija: 17, Portugal: 6, Mađarska: 1, Italija: 1, Njemačka: 1	24
Pšenica	9	Slovenija: 7, Mađarska: 1, Rumunjska: 1	9
Ječam	2	Slovenija: 2	2
Tritikale	1	Slovenija: 1	1
Ukupno	38		36

Analizirajući kultivare dolazi se do zaključka da dominiraju Bc hibridi kukuruza i to u rasponu duljine vegetacije od FAO 200 do FAO 600, a što je i logično s obzirom na vrlo različite areale u kojima se hibridi koriste (krajnji jugozapad gdje dominiraju FAO 600 do sjevera gdje su zastupljeni hibridi FAO 200). Od ostalih registriranih kultivara u EU najznačajniji je sortiment gdje su sorte koje su korištene u Hrvatskoj pokazale dobru adaptabil-

¹ Kristijan Puškarić, dipl. ing. agr., Đuro Lukić, dipl. ing. agr.; Bc Institut d.d. Zagreb, Rugvica, Dugoselska 7, 10370 Dugo selo

nost te se tip Bc sorata dobro uklopio u areale uzgoja zapadnih, sjevernih nam susjeda (Slovenija i Mađarska) te u Rumunjsku.

Osim zemalja Europske unije Bc kultivari registrirani su i u nekim drugim zemljama Europe i Azije. Tako je učinjena registracija određenih kultivara u zemljama koje su u procesu pridruživanja Uniji (Ukrajina, Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija, Turska), ali i u nekim zemljama srednje Azije (Iran, Kazahstan) te u Rusiji.

Priznati kultivari u zemljama koje su u procesu pridruživanja Europskoj uniji

Kultura	Priznato kultivara, EU	Zemlje registracije	U komercijalizaciji
Kukuruz	32	BiH: 9, Srbija: 9, Makedonija: 1, Ukrajina: 6, Turska: 5	31
Pšenica	4	Turska: 2, Makedonija: 2	4
Lucerna	2	Turska: 2	2
Ukupno	38		37

Priznati kultivari u zemljama srednje Azije

Kultura	Priznato kultivara, EU	Zemlje registracije	U komercijalizaciji
Kukuruz	4	Iran: 2, Kazahstan: 2	4
Ukupno	4		4

Sagledavajući Bc sortiment registriran u te dvije grupe zemalja još se jednom uviđa najveća zastupljenost Bc hibrida kukuruza.

Daljnji ulazak na inozemna tržišta putem preliminarnih i službenih testiranja kontinuirano se nastavlja kako na teritoriju EU (Portugal, Španjolska, Danska, Nizozemska, Njemačka, Rumunjska), tako i u drugim zemljama iz užeg i šireg okruženja (Rusija, Ukrajina, Rumunjska, Turska, Iran, Kazahstan).

Tržišta EU-a i susjednih nam zemalja (područje bivše države) pokazuju slične reakcije na Bc sortiment kao naše domaće tržište tako da su oplemenjivački programi kompatibilni po svojim ciljevima u stvaranju novih kultivara.

Nešto su specifičnije regije Rusije te srednje Azije. Za tržište Rusije oplemenjivački su programi specifično sročeni kako bi se moglo udovoljiti agroekoliškim zahtjevima areala (uglavnom vrlo rani hibridi).

Cilj stvaranja novih hibrida kukuruza za areale srednje Azije dosta je različit tako da je oplemenjivanje usmjereni na stvaranje vrlo kasnih hibrida koji su na tim područjima dominantni.

U proces testiranja i registracije Bc kultivara ratarskog bilja najviše su uključeni hibridi

---

kukuruza zatim sorte strnih žitarica i krmnog bilja.

Oplemenjivanje i odabir Bc kultivara ostalih kultura radi se na način da se uzimaju u obzir agroekološki uvjeti areala za koji je pojedini oplemenjivački materijal selekcioniran te se kombiniranjem svojstava materijala i interakcije s okolinom odabiru najperspektivniji kultivari koji će ući u proces registracije te na kraju biti priznati i komercijalizirani.

Sjemenarstvo kao nastavna cjelina na oplemenjivački proces mora pratiti razvoj svakoga kultivara te kvalitetom osigurati dugotrajnu i plodonosnu komercijalizaciju. Vlastitim znanjem i iskustvom razina kvalitete proizvodnje sjemena Bc kultivara postignuti su najviši svjetski standardi u ovoj proizvodnji, a što dokazuje konstantno rastući izvoz sjemena kultivara Bc Instituta.

Kvalitetu sjemena osiguravamo na način da je svaka proizvodnja, bila ona u Hrvatskoj ili u inozemstvu, konstantno izravno nadzirana u svim fazama. Proizvodnja na njivi nadzire se konkretnom prisutnošću stručnjaka specijalista Bc Instituta, a tehnološka kvaliteta sjemena osigurana je korištenjem najmodernijih postupaka i najmodernije opreme za sušenje, doradu, tretiranje i pakiranje sjemena.

Imajući pod nadzorom sve kritične faze proizvodnje nastojimo maksimalno osigurati da je konačni rezultat neupitan, a to je kvalitetno i pouzdano Bc sjeme.

Zaključak

Oplemenjivački programi Bc Instituta dali su brojne kultivare koji su priznati i koriste se u poljoprivrednoj praksi u Hrvatskoj i u inozemstvu. Najveći broj registriranih kultivara Bc kreacija u inozemstvu je na području EU, a nakon toga u zemljama koje su u procesu pridruživanja Uniji.

U inozemstvu su najznačajniji po broju registracija i obimu komercijalne sjemenarske aktivnosti Bc hibridi kukuruza (proizvodnja i trgovina sjemena).

Širenje i registracija Bc kultivara odvija se i na drugim tržištima osim europskoga, tako da se testiranja i komercijalizacija provode i u zemljama srednje Azije.

U zadovoljavanju potreba tržišta prema sjemenu Bc kreacija oslanjamо se na domaću proizvodnju vodeći računa o najstrožim EU standardima kvalitete u pogledu zadovoljenja svih bioloških i teničko-tehnoloških kriterija.

Ključne riječi: Bc Institut, Bc kreacije, registrirani kultivari, inozemstvo, EU, Azija, Bc hibridi, sjemenarstvo

Surveying study

Acknowledged cultivars of agricultural plants of Bc Institute d.d. Zagreb in foreign countries

Conclusion

Breeding programs of Bc Institute gave numerous cultivars which are acknowledged and used in agricultural practice of not only Croatia but also abroad as well. The highest number of Bc cultivars abroad is in the area of the EU, and then follow countries in the process of EU accession.

The most significant by the number of registration and circumference of commercial seed growing abroad are Bc corn hybrids (production and trade of seed).

Except in the European market, the expansion and registration of Bc cultivars proceeds in other markets as well, so testing and commercialization are also conducted in the countries of Central Asia.

In satisfying market needs in seed of Bc creations, we rely on the domestic production by keeping in mind the strictest EU quality standards in terms of satisfying all biological and technical- technological criteria.

Key words: Bc Institute, Bc creations, registered cultivars, foreign countries, EU, Asia, Bc hybrids, seed growing

Utemeljeno 1897.

